

Tiedote, julkaisuvapaa 11.9.2018

Kunnat ovat sitoutuneet savuttomuuden kehittämiseen

Savuton Kunta-ohjelma on selvittänyt kuntien sitoutumista savuttoman toimintakulttuurin edistämiseen. Manner-Suomen kunnista 89 % (263 kuntaa) on tehnyt päätöksen sitoutua Savuton kunta -ohjelman toteutukseen, ja 9 % (26 kuntaa) valmistelelee päätöstä. Savuttomuutta koskevien toimenpiteiden toteutumista on kartoitettu Savuton kunta -kyselyin vuosina 2012, 2015 ja 2018. Viimeisin kysely toteutettiin kevättalvella 2018, ja siihen vastasi noin puolet kunnista (49,5 %).

Yleisesti kunnat näyttävät toteuttaneen uudistunutta tupakkalakia hyvin. Muutos toimenpiteiden toteuttamisessa vuosien 2012 ja 2015 välillä oli selvästi positiivinen. Kunnat näyttävät kuitenkin tyytyneen vuoden 2015 tasoon. Avoimissa kommentteissa muutama vastaaja kuvasi, että savuttomuutta pidetään niin itsestään selvänä, että siihen panostaminen ja siitä tiedottaminen on unohtunut.

Toimenpiteet toteutuvat hyvin seuraavilla osa-alueilla:

- Kaikkina vuosina vastanneista kunnista 90 prosentissa henkilökunnan tupakointi on kielletty työaikana.
- Työajan savuttomista toimintalinjauksista ohjeistamiseen on kiinnitetty huomiota.
- Lasten ja nuorten harrastetiloissa ja -alueilla sekä päiväkotien ja peruskoulujen alueilla sijaitsevat tupakointipaikat on poistettu tupakkalain mukaisesti. Henkilökunta ei myöskään tupakoi päiväkotien ja koulujen alueilla.
- Savuttomuus mainitaan rekrytoinnissa paremmin kuin ennen. Siihen tulee kuitenkin kiinnittää huomiota kaikessa henkilöstörekrytoinnissa.
- Tupakkatuotteita ei enää myydä kuntien hallinnoimissa tiloissa.

Kun tarkastellaan niitä kuntia, jotka vastasivat kaikkina kolmena vuonna, parannusta on tapahtunut jonkin verran savuttomien alueiden merkitsemisessä sekä työntekijöiden tupakoinnin lopettamisen tukemisessa nikotiinikorvaushoitotuotteilla tai lääkkeellisellä lopettamishoidolla (maksuttomasti tai osittain tuetusti). Myös savuttoman vuokra-asumisen kehittämiseen on kiinnitetty kunnissa huomiota. Sen kehittämisessä on kuitenkin edelleen tehtävää.

Kehittämiskohteita

Kuntien tulisi seurata paremmin tupakoinnin yleisyyttä myös työ- ja eläkeikäisillä; nuorten tupakointia seurataan Suomessa pääsääntöisesti Kouluterveyskyselyn tulosten avulla.

Alle 40 % vastaajista kertoi, että kunnan tilanvuokraussopimuksissa edellytetään savuttomuutta. Tähän tulisi kiinnittää huomiota.

Tupakasta vieroituksen tukea ei aina kirjata työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan ja työhyvinvointisuunnitelmaan. Tupakoinnin lopettamisen ryhmämuotoinen tuki ei toteudu kovin hyvin. Savuton Kunta -ohjelma onkin kehittänyt www.28paivaailman.fi toimintamallin nikotiinituotteiden käytön lopettamista harkitseville.

Vuonna 2008 käynnistetyn kuntien savuttomuusohjelman tavoitteena oli saada kunnat sitoutumaan tarvittavaan muutokseen. Täydellinen tupakoimattomuus lienee utopistinen tavoite, mutta suurta kalaa kannattaa pyytää.

Lisätietoja

Tulokset julkistetaan Kuntamarkkinoilla Helsingissä 12.9. keskiviikkona kello 13 (huone A3.21).

- ♥ Tarja Kristiina Ikonen, toiminnanjohtaja, Savon Sydänpiiri ry 0500 574 642
- ♥ Maria Puustinen, suunnittelija, kuntien savuttomuuden tukeminen 044 7021 746
- ♥ Tarja Tapaninen, suunnittelija, 28 päivää ilman palvelu 044 7022 110